

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถนะของพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ โรงพยาบาลของรัฐ และศึกษาลักษณะของตัวประกอบสำคัญด้วยตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบ

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย พยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ โรงพยาบาลของรัฐ จำนวน 1,082 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินสมรรถนะ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 155 ข้อ จำแนกเป็น สมรรถนะ 10 ด้าน คือ 1) สมรรถนะด้านความรู้ความสามารถทางการพยาบาล 46 ข้อ 2)สมรรถนะด้านการประเมินวินิจฉัยทางการพยาบาล 10 ข้อ 3)สมรรถนะด้านเทคนิค 14 ข้อ 4)สมรรถนะด้านทักษะการทำงานร่วมกับแพทย์ 12 ข้อ 5)สมรรถนะด้านการบริหาร 20 ข้อ 6)สมรรถนะด้านการติดต่อสื่อสาร 10 ข้อ 7)สมรรถนะด้านการแก้ปัญหาการตัดสินใจ 6 ข้อ 8)สมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ 10 ข้อ 9)สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ คุณลักษณะวิชาชีพ ทักษะคนดี บุคลิกภาพ 22 ข้อ 10)สมรรถนะด้านนวัตกรรมและการวิจัยทางการพยาบาล 5 ข้อ แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 12 ท่าน คำนวณหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยง .9932 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS^X คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะย่อยรายข้อ และวิเคราะห์ตัวประกอบด้วยวิธีตัวประกอบภาพพจน์ หมุนแกนตัวประกอบแบบอโรทอนอลด้วยวิธีแวนแรมซ์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินสมรรถนะรายข้อของพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ จากตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบสมรรถนะพยาบาลไอซียูหรือสมรรถนะย่อยต่าง ๆ ที่เสนอให้พยาบาลไอซียูประเมินว่า ตัวแปรใดมีความสำคัญมากน้อยเพียงใดต่อการปฏิบัติงานของ

พยาบาลไอซียู ผลปรากฏว่าพยาบาลไอซียูมีความเห็นว่าตัวแปรในแต่ละด้านนั้นมีความสำคัญ ตั้งแต่ระดับปานกลางถึงมากที่สุด กล่าวคือตัวแปรหรือสมรรถนะย่อยในแต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.95-3.89 และแต่ละตัวแปรมีการกระจายข้อมูลพอสมควร

2. ผลการวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถนะพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ หลังจากนำข้อมูลที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ตัวประกอบด้วยวิธีสกัดตัวประกอบแบบภาพพจน์ (Image) และหมุนตัวประกอบด้วยวิธีเวริแมกซ์ (Varimax) ได้ตัวประกอบสมรรถนะพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ จำนวน 9 ตัวประกอบ และตั้งชื่อตามกลุ่มตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบด้วยวิธีนี้ คือ

- 1) ตัวประกอบสมรรถนะด้านภาวะผู้นำ
- 2) ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบต่าง ๆ
- 3) ตัวประกอบสมรรถนะด้านเทคนิคทางการพยาบาล
- 4) ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยในภาวะวิกฤติ
- 5) ตัวประกอบสมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญพิเศษทางการพยาบาล
- 6) ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ทางการพยาบาลพื้นฐาน
- 7) ตัวประกอบสมรรถนะด้านการประชาสัมพันธ์
- 8) ตัวประกอบสมรรถนะด้านการบริหารงาน
- 9) ตัวประกอบสมรรถนะด้านการเฝ้าระวังอาการผิดปกติ

โดยเรียงลำดับจากค่าผลรวมของความแปรปรวนของตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ซึ่งตัวประกอบทั้ง 9 รวมทั้งสิ้น 152 ตัวแปร มีค่าความแปรปรวนตัวประกอบรวมกัน 89.62060 คิดเป็นร้อยละ 57.8 และในตัวประกอบสมรรถนะแต่ละด้านสามารถอธิบายตัวประกอบและตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบแต่ละกลุ่มได้ดังนี้

2.1 สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ

ตัวประกอบสมรรถนะด้านภาวะผู้นำ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 61.71538 คิดเป็นร้อยละ 39.8 ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยายจำนวน 64 ตัวแปร เมื่อพิจารณาตัวแปรที่อธิบายสมรรถนะ พบว่าตัวแปรดังกล่าวอธิบายถึง ภาวะผู้นำ คือเป็นแหล่งรวมของตัวแปรและกลุ่มตัวแปร 6 กลุ่ม คือ

- 1) ด้านคุณลักษณะพยาบาลไอซียู
- 2) ด้านจรรยา

บรรณวิชาชีพ 3) ด้านการนิเทศงาน 4) ด้านการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน 5) ด้านการแก้ปัญหาในภาวะวิกฤติ ดังต่อไปนี้

2.1.1 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึง ด้านคุณลักษณะพยาบาลไอซียู เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 132 มีมนุษยสัมพันธ์ดี ให้ความไว้วางใจ และซื่อสัตย์กับผู้ร่วมงาน
- ตัวแปรที่ 150 มองผู้อื่นในแง่ดี รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
- ตัวแปรที่ 137 สามารถปรับตัว ยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดี
- ตัวแปรที่ 144 สุขภาพ ใจเย็น รู้จักเลือกใช้คำพูดเหมาะสมกับสถานการณ์
- ตัวแปรที่ 134 รักษาวินัย
- ตัวแปรที่ 133 แสดงความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานและการตัดสินใจของตนเอง
- ตัวแปรที่ 127 แสดงความเห็นใจ ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย และญาติ
- ตัวแปรที่ 141 ยุติธรรม
- ตัวแปรที่ 149 ขยัน ค่อนข้าง แคล่ว ทำงานรวดเร็ว กระตือรือร้น
- ตัวแปรที่ 145 มีวุฒิภาวะ มีเหตุผล รู้จักระงับความโกรธ ให้อภัย
- ตัวแปรที่ 138 มีทัศนคติและเจตคติที่ดี ต่อวิชาชีพพยาบาล ภาคภูมิใจในงานที่ทำอยู่
- ตัวแปรที่ 146 เชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ เด็ดเดี่ยวไม่โลเล
- ตัวแปรที่ 140 ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละ อุทิศตน เมื่อผู้อื่นต้องการความช่วยเหลือ
- ตัวแปรที่ 135 ฉลาด มีไหวพริบ รู้กาลเทศะ สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ช่างสังเกต ละเอียด รอบคอบ
- ตัวแปรที่ 136 มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ตัวแปรที่ 122 ใช้กริยาวาจาสุภาพ ให้การพยาบาลผู้ป่วยอย่างให้เกียรติ
- ตัวแปรที่ 147 มีความอดทนต่อภาวะเครียด งานหนักและความยากลำบาก
- ตัวแปรที่ 148 ตรงต่อเวลา
- ตัวแปรที่ 151 มีความคิดริเริ่ม สร้างสรร พยายามหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะพัฒนางาน
- ตัวแปรที่ 123 ไม่ทำธุรกิจส่วนตัวในเวลางานจนทำให้งานบกพร่อง
- ตัวแปรที่ 142 มีสุขภาพร่างกาย จิตใจ สมบูรณ์ แข็งแรง
- ตัวแปรที่ 152 สนใจ ศึกษาและสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาการพยาบาล
- ตัวแปรที่ 143 แต่งกายสุภาพเหมาะสม แต่งหน้าพอเหมาะ
- ตัวแปรที่ 139 ชอบงานยาก สำคัญ ทำทหายความสามารถ ไม่จำเจ

- ตัวแปรที่ 153 มีความรู้ สามารถทำงานวิจัยหรือเข้าใจให้ความร่วมมือ สนับสนุนและเผยแพร่ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพยาบาลในไอซียู
- ตัวแปรที่ 155 ยอมรับและสามารถเรียนรู้ วิธีการและอุปกรณ์ใหม่ต่าง ๆ
- ตัวแปรที่ 119 เชื่อสัจย์ต่อหน้าที่ ตนเองและผู้อื่น
- ตัวแปรที่ 154 สนใจนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การพยาบาลใน ไอซียู เช่น กิจกรรมคิวซี QCC , COI , TQM , ISO 9000 ฯลฯ

2.1.2 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึง จรรยาบรรณวิชาชีพ เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 125 รักษาผลประโยชน์แก่ ผู้ป่วย ตนเอง ทุกฝ่าย
- ตัวแปรที่ 124 เอาใจใส่ สังเกตกริยาท่าทางความรู้สึกและพร้อมที่จะรับฟัง ผู้ป่วย
- ตัวแปรที่ 128 ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสม ตามสิทธิที่ผู้ป่วยหรือญาติพึงได้รับ
- ตัวแปรที่ 126 ให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยทุกคนเท่าเทียมกัน
- ตัวแปรที่ 121 ให้การพยาบาล ด้วยความ เมตตาโดยคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วยและ ญาติในขอบเขตของหน้าที่ กฎหมายและจรรยาบรรณ
- ตัวแปรที่ 116 สามารถให้ทางเลือก คำแนะนำ ที่ผู้ป่วยได้รับผลประโยชน์มากที่สุด
- ตัวแปรที่ 120 ไม่เปิดเผยเรื่องของผู้ป่วย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ป่วยและญาติ

2.1.3 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึง การนิเทศงาน เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 131 รู้บทบาท หน้าที่ของตนเอง ใช้อำนาจและสิทธิอย่างเหมาะสม
- ตัวแปรที่ 130 เป็นผู้นำ ทางกรพยาบาลในทีมสุขภาพ สามารถสร้างแรงจูงใจ
- ตัวแปรที่ 129 เสริมสร้างความสามารถ (empowerment) ให้แก่ผู้ร่วมงาน
- ตัวแปรที่ 102 รักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ที่ดีของหน่วยงาน วิชาชีพพยาบาล
- ตัวแปรที่ 93 สามารถให้คำแนะนำกับผู้ที่มาศึกษาดูงานได้
- ตัวแปรที่ 101 ดูแลสถานที่ สิ่งแวดล้อมในไอซียูให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย
- ตัวแปรที่ 92 สามารถนิเทศงาน ให้คำปรึกษา แก่ผู้ร่วมงาน
- ตัวแปรที่ 97 บริหารจัดการวัสดุ อุปกรณ์ ยา เวชภัณฑ์และเครื่องมือต่าง ๆ
- ตัวแปรที่ 91 ควบคุมกำกับ การดำเนินงาน ของผู้ร่วมงาน
- ตัวแปรที่ 99 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและประเมินผู้ป่วยในการรับหรือย้าย

- ตัวแปรที่ 90 สามารถบริหารเวลา เรียงลำดับงาน ได้เหมาะสม
 ตัวแปรที่ 88 สามารถวางแผนและมอบหมายงาน แก่ผู้ร่วมงาน

2.1.4 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึง การติดต่อสื่อสารการประสานงาน
 เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 103 ติดต่อสื่อสารกับผู้ป่วยและญาติโดยคำนึงถึงสภาพจิตใจ ความรู้สึก
 พื้นฐานความรู้ และสังคมได้เหมาะสม
 ตัวแปรที่ 104 ใช้น้ำเสียงคำพูดสุภาพเข้าใจง่าย ไม่ใช่คำพูดกำกวมเข้าใจยาก
 หลีกเลี่ยงการตำหนิ หรือโต้เถียง กับผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วย
 ตัวแปรที่ 112 ใช้การสัมผัสอ่อนโยนเพื่อสื่อความจริงใจในการให้การพยาบาล
 ตัวแปรที่ 106 ประสานงานกับแพทย์ เจ้าหน้าที่สาขาอื่นได้มี ประสิทธิภาพ
 ตัวแปรที่ 109 สามารถโต้ตอบรายงาน ตอบคำถามด้วยวาจาและลายลักษณ์
 อักษรแสดงความคิดเห็นในการประชุม ได้ตรงประเด็น เข้าใจง่าย
 ตัวแปรที่ 95 ประสานงานกับพยาบาลหัวหน้าหน่วยฯ และทีมงานภายในหน่วยฯ
 ในการพัฒนา คุณภาพการปฏิบัติงานในไอซียู
 ตัวแปรที่ 110 สามารถแปลความหมายของกริยา ทำทางของผู้ป่วยที่พูดไม่ได้
 ตัวแปรที่ 94 ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้มีประสิทธิภาพ
 ตัวแปรที่ 105 สามารถพูดและเข้าใจ ภาษา ความเชื่อและวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้
 ตัวแปรที่ 111 สามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยใช้สื่อต่าง ๆ
 ตัวแปรที่ 108 สามารถติดต่อสื่อสารโดยใช้ เครื่องมือสื่อสาร ได้มีประสิทธิภาพ
 ตัวแปรที่ 89 เป็นตัวแทนของผู้ป่วย

2.1.5 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึง การแก้ปัญหาในภาวะวิกฤติ เรียง
 ลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 155 ยอมรับและสามารถเรียนรู้ วิธีการและอุปกรณ์ใหม่ต่าง ๆ
 ตัวแปรที่ 114 สามารถคาดการณ์และเตรียมพร้อมรับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น
 ตัวแปรที่ 113 สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดปัญหา วิธีการแก้ปัญหา
 ตัวแปรที่ 118 สามารถรายงานแพทย์ได้รวดเร็ว ทันเวลา ถูกต้อง
 ตัวแปรที่ 117 สามารถตัดสินใจให้การรักษาพยาบาลที่จำเป็นก่อนแพทย์มาถึง

2.2 สมรรถนะด้านความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบต่างๆ

ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบต่างๆ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 10.19177 คิดเป็นร้อยละ 6.6 ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย จำนวน 29 ตัวแปร เมื่อพิจารณาตัวแปรที่อธิบายสมรรถนะพบว่าตัวแปรดังกล่าวอธิบายถึงความรู้ความสามารถทางการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้ศึกษา รวบรวมจากบทความ เอกสารประกอบการอบรมการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการทำสนทนากลุ่ม(ที่ได้กล่าวอ้างไว้ในบทที่ 2 ข้างต้น) เป็นแหล่งรวมของตัวแปรและกลุ่มตัวแปร 8กลุ่ม คือ ความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบ 1)ระบบทางเดินอาหาร 2)ระบบโลหิต 3)ระบบประสาท 4)ระบบทางเดินลมหายใจ 5)ระบบต่อมไร้ท่อ 6)ระบบทางเดินปัสสาวะ 7)ระบบหัวใจและการไหลเวียนโลหิต 8)ระบบอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

2.2.1 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินอาหาร เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย

- ตัวแปรที่ 34. ภาวะ Hepatic Dysfunction
- ตัวแปรที่ 33 ภาวะตับอ่อนอักเสบ
- ตัวแปรที่ 32 ภาวะเลือดออก หรือ ได้รับการผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร

2.2.2 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบโลหิต เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย

- ตัวแปรที่ 35 ภาวะผิดปกติของเม็ดเลือดแดง ภาวะผิดปกติของเม็ดเลือดขาว ภาวะผิดปกติของน้ำเลือด และ มะเร็งของเม็ดเลือด
- ตัวแปรที่ 36 ภาวะการแข็งตัวของเกร็ดเลือดผิดปกติ

2.2.3 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบประสาท เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย

ตัวแปรที่ 18	ภาวะติดเชื้ในระบบประสาท
ตัวแปรที่ 15	ภาวะบาดเจ็บที่กระดูกสันหลัง
ตัวแปรที่ 16	มีภาวะความดันภายในกะโหลกศีรษะสูง เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ และผู้ป่วยหลังผ่าตัดของกะโหลกศีรษะ
ตัวแปรที่ 19	อาการกล้ามเนื้ออ่อนแรง เช่น Myasthenia Gravis เป็นต้น
ตัวแปรที่ 17	มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย ในภาวะชัก
ตัวแปรที่ 14	ความรู้เกี่ยวกับยา สารเคมี พิษของสัตว์หรือแมลง ที่อาจทำให้เกิดอาการหมดสติ

2.2.4 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินลมหายใจ เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย

ตัวแปรที่ 23	ภาวะปอดบาดเจ็บ เนื่องจากสูดดมก๊าซที่เป็นพิษหรือถูกกระแทก
ตัวแปรที่ 22	ภาวะ Pulmonary Aspiration และภาวะจมน้ำ (Near Drowning)
ตัวแปรที่ 21	ภาวะติดเชื้ระบบทางเดินลมหายใจ

2.2.5กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบต่อมไร้ท่อ เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบายคือ มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย

ตัวแปรที่ 42	ภาวะ Hyperparathyroidism หรือ ภาวะ Hypoparathyroidism
ตัวแปรที่ 41	ภาวะ Hyperthyroid Crisis หรือภาวะ Myxedema Coma
ตัวแปรที่ 39	ภาวะ Diabetes Insipidus , SIADH , Acute Adrenal Insufficiency
ตัวแปรที่ 40	ภาวะน้ำตาลในเลือดสูงหรือต่ำวิกฤติ (HHNK or Hypoglycemia)

2.2.6 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินปัสสาวะ เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อยตัวแปรที่อธิบาย คือมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย

ตัวแปรที่ 38	ภาวะติดเชื้ระบบทางเดินปัสสาวะ (UTI)
ตัวแปรที่ 37	ภาวะไตวาย เนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ

2.2.7 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถทางการพยาบาล ผู้ป่วยโรคระบบหัวใจและการไหลเวียนโลหิต เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย

ตัวแปรที่ 30 ภาวะติดเชื้ที่หัวใจ และระบบการไหลเวียนโลหิต

ตัวแปรที่ 28 ที่มีความผิดปกติของหัวใจเช่น โรคหัวใจผิดปกติแต่กำเนิด เป็นต้น

2.2.8 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงความรู้ความสามารถทางการพยาบาล ผู้ป่วยโรคระบบอื่นๆและความรู้ทั่วไป เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย

ตัวแปรที่ 46 โรคระบบออร์โธปิดิกส์ ในภาวะวิกฤติ

ตัวแปรที่ 45 โรคระบบ สุนติ นรีเวช ในภาวะวิกฤติ

ตัวแปรที่ 44 โรคหู คอ จมูก ในภาวะวิกฤติ

ตัวแปรที่ 43 โรคตา ในภาวะวิกฤติ

ตัวแปรที่ 10 ภายหลังได้รับการรักษาหรือผ่าตัด มีความรู้เรื่องยาสลบและการฟื้นฟูจากยาสลบ

ตัวแปรที่ 12 ภายหลังผ่าตัดเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ

ตัวแปรที่ 9 ความรู้เรื่อง สรีรวิทยา พยาธิวิทยา ระบบต่าง ๆ ในร่างกาย

2.3 สมรรถนะด้านเทคนิคทางการปฏิบัติการพยาบาล

ตัวประกอบสมรรถนะด้าน เทคนิคทางการปฏิบัติการพยาบาล มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 3.91475 คิดเป็นร้อยละ 2.5 ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย จำนวน 20 ตัวแปร เมื่อพิจารณาตัวแปรที่อธิบายสมรรถนะ พบว่า ตัวแปรดังกล่าว อธิบายถึงเทคนิคทางการปฏิบัติงานพยาบาล คือ เป็นแหล่งรวมของตัวแปร หรือกลุ่มตัวแปร 3 กลุ่ม คือ 1) เทคนิคการปฏิบัติการพยาบาลประจำวันและการวินิจฉัยทางการแพทย์

2) ทักษะการเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ ทำงานร่วมกับแพทย์และให้การพยาบาลผู้ป่วย

3) เทคนิคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.3.1 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงเทคนิคการปฏิบัติการพยาบาลประจำวัน และการวินิจฉัยทางการแพทย์ เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 61 สามารถเก็บ Specimens เพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการต่าง ๆ
- ตัวแปรที่ 62 สามารถเตรียมผู้ป่วยเพื่อเอ็กซเรย์หรือตรวจพิเศษต่าง ๆ
- ตัวแปรที่ 65 สามารถให้การพยาบาลเพื่อให้ผู้ป่วยลดอาการปวด โดยวิธีที่ใช้ และไม่ได้ใช้ยา
- ตัวแปรที่ 67 สามารถดูแลทำความสะอาด และตกแต่งร่างกายผู้ป่วยที่ ถึงแก่กรรม ตามวัฒนธรรมและความเชื่ออย่างเหมาะสม
- ตัวแปรที่ 58 สามารถปรับปรุงเทคนิคทางการพยาบาลต่าง ๆ ให้ทันสมัยเสมอ
- ตัวแปรที่ 66 สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีบาดแผลชนิดต่าง ๆ
- ตัวแปรที่ 68 สามารถใช้และนิเทศการใช้ บำรุงรักษาเครื่องมือทางการแพทย์
- ตัวแปรที่ 60 สามารถบริหาร เลือดและส่วนประกอบของเลือด ได้
- ตัวแปรที่ 57 มีทักษะ ในการเขียนบันทึก รายงาน ทางพยาบาล
- ตัวแปรที่ 59 สามารถเปิดเส้นเลือดดำและเริ่มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ
- ตัวแปรที่ 56 สามารถประเมินความผิดปกติที่สำคัญจาก Lab ที่จำเป็นได้
- ตัวแปรที่ 55 มีความรู้และสามารถประเมินสภาวะสมดุลและความต้องการสาร น้ำ โภชนาการ และเกลือแร่ ของผู้ป่วย

2.3.2 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงทักษะการเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ ทำงานร่วมกับแพทย์และให้การพยาบาลผู้ป่วย เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ สามารถเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ ให้การพยาบาลผู้ป่วยและทำงานร่วมกับแพทย์ ในการทำหัตถการ

- ตัวแปรที่ 71 การเจาะไขสันหลัง (Lumbar Puncture)
- ตัวแปรที่ 74 การผ่าตัดเปิดเส้นเลือดดำ ใต้วงศา Central Venous Line
- ตัวแปรที่ 72 การเจาะคอ (Tracheostomy)
- ตัวแปรที่ 73 การเจาะปอด (Thoracentesis) หรือใส่ Chest tube
- ตัวแปรที่ 76 การทำ Cardioversion (Defibrillation)

2.3.3 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายถึงเทคนิคการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 69 สามารถประยุกต์ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือที่มีอยู่แล้วมาใช้ประโยชน์ ด้านอื่น
- ตัวแปรที่ 68 สามารถใช้ และนิเทศการใช้ บำรุงรักษา เครื่องมือทางการแพทย์
- ตัวแปรที่ 64 สามารถใช้เครื่องมือให้ O₂ ทุกชนิดได้ มีประสิทธิภาพ

2.4 สมรรถนะด้าน ความรู้ความสามารถทางการแพทย์พยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ

ตัวประกอบสมรรถนะด้าน ความรู้ความสามารถทางการแพทย์พยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 3.81383 คิดเป็นร้อยละ 2.5 ประกอบด้วย ตัวแปรที่บรรยาย จำนวน 9 ตัวแปร เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 26 มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยภาวะช็อค
- ตัวแปรที่ 24 มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจชนิดต่าง ๆ ได้มีประสิทธิภาพ
- ตัวแปรที่ 27 มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยภาวะหัวใจวายและผู้ป่วยภาวะน้ำท่วมปอด
- ตัวแปรที่ 20 มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยภาวะการหายใจล้มเหลวเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ
- ตัวแปรที่ 25 มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยภาวะความดันโลหิตสูงวิกฤติ
- ตัวแปรที่ 13 มีความรู้เรื่องการช่วยฟื้นคืนชีพสามารถเริ่มทำ CPR ได้ก่อน
- ตัวแปรที่ 11 มีความรู้เรื่อง ยา สารน้ำที่สำคัญและใช้บ่อย ผลของยาและอาการข้างเคียง สามารถจัดเตรียมและบริหารยาสำคัญในภาวะวิกฤติ
- ตัวแปรที่ 47 สามารถประเมินความผิดปกติที่สำคัญ จากการติดตามสังเกต การหายใจ ชีพจร ความดันเลือด อุณหภูมิ
- ตัวแปรที่ 49 สามารถประเมินสภาวะทางประสาท (Neuro Sign) โดยใช้ Glasgow Coma Score ได้

2.5 สมรรถนะด้าน ความเชี่ยวชาญพิเศษทางการพยาบาล

ตัวประกอบสมรรถนะด้าน ความเชี่ยวชาญพิเศษทางการพยาบาล มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 2.84763 คิดเป็นร้อยละ 1.8 ประกอบด้วย ตัวแปรที่บรรยายจำนวน 9 ตัวแปรเรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ สามารถเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ ให้การพยาบาลผู้ป่วย และทำงานร่วมกับแพทย์

- ตัวแปรที่ 79 ใส่สาย Intra Aortic Balloon Pump
- ตัวแปรที่ 80 ใส่สาย เครื่องกระตุ้นหัวใจ (Internal Pacemaker) หรือ สามารถวาง Plate ของเครื่องกระตุ้นหัวใจ (External Pacemaker)
- ตัวแปรที่ 78 ทำการฟื้นคืนชีวิตโดย Open Chest Massage และ Internal Defibrillation
- ตัวแปรที่ 77 ใส่สาย Swan-Ganz Catheter วัด Cardiac Output, PA Pressure
- ตัวแปรที่ 82 ใส่สายล้างไต ทางเส้นเลือด และให้การพยาบาลผู้ป่วยขณะล้างไต
- ตัวแปรที่ 75 ใส่สายวัดความดันเส้นเลือดแดง (Arterial Pressure)
- ตัวแปรที่ 81 ใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง และให้การพยาบาล ผู้ป่วยขณะล้างไต
- ตัวแปรที่ 29 มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดหัวใจ
- ตัวแปรที่ 31 มีความรู้และสามารถให้การพยาบาล ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ ที่ได้รับการตรวจหรือรักษา โดยวิธีพิเศษ ต่าง ๆ

2.6 สมรรถนะด้าน ความรู้ทางการพยาบาลพื้นฐาน

ตัวประกอบสมรรถนะด้าน ความรู้ทางการพยาบาลพื้นฐาน มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 2.15135 คิดเป็นร้อยละ 1.2 ประกอบด้วย ตัวแปรที่บรรยายจำนวน 8 ตัวแปรเรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 3 ความรู้เรื่อง ศาสตร์แห่งการเอื้ออาทร หรือ การดูแล (Caring)
- ตัวแปรที่ 2 ความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลแบบองค์รวม (holistic care)
- ตัวแปรที่ 4 ความรู้เรื่อง จิตวิทยาของผู้ป่วยและญาติ ในภาวะวิกฤติ สามารถให้การพยาบาล เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ป่วยและญาติ
- ตัวแปรที่ 1 ความรู้เรื่องทฤษฎีพยาบาล
- ตัวแปรที่ 5 ความรู้เรื่องกระบวนการพยาบาล

- ตัวแปรที่ 6 ความรู้เรื่อง สารสนเทศ
- ตัวแปรที่ 7 ความรู้เรื่อง กฎหมายสำคัญ ที่เกี่ยวข้อง
- ตัวแปรที่ 8 ความรู้เรื่อง การป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคและสามารถให้การพยาบาลตามหลักการ การป้องกันการติดเชื้อจากการให้บริการทางแพทย์และสาธารณสุข

2.7 สมรรถนะด้าน ประชาสัมพันธ์

ตัวประกอบสมรรถนะด้าน ประชาสัมพันธ์ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 1.93207 คิดเป็นร้อยละ 1.2 ประกอบด้วย ตัวแปรที่บรรยาย จำนวน 4 ตัวแปร เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 98 เจรจาต่อรองกับญาติหรือชุมชน เพื่อขอบริจาคทรัพยากร หรือ อุปกรณ์ ที่ต้องการ
- ตัวแปรที่ 100 สามารถจัดหาสถานที่สำหรับ ญาติหรือเพื่อนของผู้ป่วยเมื่อประสบความสูญเสีย เศร้าโศก
- ตัวแปรที่ 96 สามารถคิดค่ารักษาพยาบาลได้
- ตัวแปรที่ 107 สามารถอ่านเขียน เข้าใจ ภาษาอังกฤษ สามารถติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้และเข้าใจในขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม

2.8 สมรรถนะด้าน การบริหารงาน

ตัวประกอบสมรรถนะด้าน การบริหารงาน มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบเท่ากับ 1.53687 คิดเป็นร้อยละ 1 ประกอบด้วย ตัวแปรที่บรรยาย จำนวน 5 ตัวแปร เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 84 รู้วัตถุประสงค์ นโยบาย ปรัชญา ลักษณะงานของไอซียู เป็นอย่างดี
- ตัวแปรที่ 85 แจ้งนโยบายและกฎระเบียบ ให้ผู้ร่วมงาน เข้าใจอย่างแจ่มชัด
- ตัวแปรที่ 83 มีความรู้เรื่องกฎระเบียบของหน่วยงานและโรงพยาบาล เป็นอย่างดี
- ตัวแปรที่ 87 จัดประชุมหรือปรึกษากับผู้ร่วมงาน ร่วมกันวางแผน ปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน ให้ดีขึ้น
- ตัวแปรที่ 86 จัดทำคู่มือ Protocol หรือ มาตรฐานในการให้การพยาบาลใน ไอซียู

2.9 สมรรถนะด้าน การเฝ้าระวังอาการผิดปกติ

ตัวประกอบสมรรถนะด้าน การเฝ้าระวังอาการผิดปกติมีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 1.61701 คิดเป็นร้อยละ 1 ประกอบด้วย ตัวแปรที่บรรยาย จำนวน 4 ตัวแปร เรียงลำดับตามน้ำหนักตัวประกอบ จากมากไปหาน้อย ตัวแปรที่อธิบาย คือ

- ตัวแปรที่ 52 สามารถประเมินความผิดปกติจากค่าความดันก๊าซในเลือดแดง (ABG) และสามารถเจาะเลือดจากเส้นเลือดแดงได้อย่างถูกต้อง
- ตัวแปรที่ 51 สามารถประเมินความผิดปกติจากค่าความอิ่มตัวของ O₂ ในเลือดแดง (Arterial Oxygen Saturation) โดยใช้เครื่องวัด O₂ SAT ได้
- ตัวแปรที่ 50 สามารถประเมินความผิดปกติจากใช้ Stethoscope ฟังเสียงลมหายใจเข้าออกที่ปอดได้
- ตัวแปรที่ 54 สามารถประเมินความผิดปกติจากกราฟ EKG และสามารถบันทึกคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (EKG) ได้ถูกต้อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ตัวประกอบสมรรถนะของพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ โรงพยาบาลรัฐบาล

จากผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะที่สำคัญของพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ ประกอบด้วย ตัวประกอบสมรรถนะ 9 ด้าน คือ 1) ตัวประกอบสมรรถนะ ด้านภาวะผู้นำ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบสูงสุด คือ 61.71538 2) ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในการพยาบาลของผู้ป่วยโรกระบบต่างๆ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 10.19171 3) ตัวประกอบสมรรถนะด้านเทคนิคการปฏิบัติการพยาบาล มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 3.91475 4) ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 3.81383 5) ตัวประกอบสมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญพิเศษทางการพยาบาล มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 2.84763 6) ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ด้านทางการพยาบาลพื้นฐาน มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 2.15135 7) ตัวประกอบสมรรถนะด้านประชาสัมพันธ์ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 1.93207 8) ตัวประกอบสมรรถนะด้านการบริหารงาน มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 1.53687 9) ตัวประกอบสมรรถนะด้านการเฝ้าระวังอาการผิดปกติ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 1.51701

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยพบว่าตัวประกอบสมรรถนะทั้ง 9 ด้าน มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบจากมากไปหาน้อยตามลำดับ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้วิจัยวิเคราะห์ตัวประกอบด้วยวิธีตัวประกอบภาพพจน์ หมุนแกนตัวประกอบแบบออร์โธโกนอล ด้วยวิธีเวรีแมกซ์ ที่สามารถอธิบายค่าความแปรปรวนของตัวประกอบทุกตัวประกอบได้ครบถ้วน ซึ่งตัวประกอบหลังจะอธิบายความแปรปรวนได้น้อยลงตามลำดับ และทุกตัวประกอบที่ได้เป็นอิสระต่อกัน ไม่มีความสัมพันธ์กัน (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2537)

ตัวประกอบทั้ง 9 ด้านมีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบรวมกัน 89.62060 คิดเป็นร้อยละ 57.8 จากผลการวิจัยตัวประกอบสมรรถนะที่สำคัญที่สุดยังคงเป็นด้านภาวะผู้นำ รองลงมาคือด้าน ความรู้ความสามารถทางการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบต่าง ๆ และเทคนิคทางการปฏิบัติการพยาบาล ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pretecia M. Schwirian (1978) ซึ่งศึกษาพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างแบบประเมิน

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพยาบาลทั่วไปเรียกว่า Six-D Scale โดยศึกษาจากพยาบาล และผู้บริหารพยาบาล และนำมาวิเคราะห์ตัวประกอบ พบว่า ตัวประกอบที่สำคัญ คือ มนุษย์สัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำ และการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ และสอดคล้องกับการวิจัยของ Scribante, J และคณะ (1996) ซึ่งได้ศึกษาสมรรถนะของพยาบาลไอซียู ประเทศอัฟริกาใต้ ด้วยวิธีกลุ่มสนทนา พบว่าประกอบด้วยสมรรถนะด้านคุณลักษณะวิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านมนุษย์สัมพันธ์ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทรเพ็ญ พาหงษ์ (2538) และอังคณา สุเมธสิทธิกุล (2539) ที่พบว่าสมรรถนะที่สำคัญของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยและหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐ คือภาวะผู้นำ

2. ตัวแปรที่อธิบาย ลักษณะตัวประกอบสมรรถนะ ที่สำคัญ

2.1 สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ

จากผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะด้านภาวะผู้นำเป็นตัวประกอบที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะของพยาบาลไอซียูมากเป็นอันดับ1 มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบสูงที่สุด คือ 61.71538 คิดเป็นร้อยละ 39.8 ของความแปรปรวนทั้งหมด สามารถบรรยายได้ด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .45147-.76689 จำนวน 64 ตัวแปร ผลการวิจัยนี้ตรงกับผลการศึกษาของจันทรเพ็ญ พาหงษ์ (2538) และอังคณา สุเมธสิทธิกุล (2539) ที่พบว่าสมรรถนะที่สำคัญของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยและหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลของรัฐคือภาวะผู้นำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pretecia M. Schwirian (1978) ซึ่งพบว่าพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาใหม่ ที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีความสัมพันธ์ด้านมนุษย์สัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร และภาวะผู้นำ

ผลการวิจัยนี้ ผลการวิจัยของจันทรเพ็ญ พาหงษ์และอังคณา สุเมธสิทธิกุล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Katz (สมยศ นาวิการ ,2536) ที่พบว่าทักษะทางด้านเทคนิค (Technical Skill) และทักษะด้านความคิด (Conceptual Skill) ของผู้บริหารและบุคลากรจะแตกต่างกัน แต่ ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skill) เป็นทักษะที่มีความสำคัญของบุคลากรทุกระดับ ดังนั้นสมรรถนะด้านมนุษย์สัมพันธ์จึงเป็นสมรรถนะที่สำคัญที่สุดของพยาบาลไอซียู

เมื่อนำตัวแปรมาจัดกลุ่ม พบว่าประกอบด้วยกลุ่มตัวแปร 5 กลุ่ม คือ 1)กลุ่มตัวแปรด้านคุณลักษณะพยาบาลไอซียู 2)กลุ่มตัวแปรด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ 3)กลุ่มตัวแปร

ด้านการนิเทศงาน 4)กลุ่มตัวแปรด้านการติดต่อสื่อสารและการประสานงาน 5) กลุ่มตัวแปรด้านการแก้ปัญหาในภาวะวิกฤติ ดังนี้คือ

2.1.1 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายคุณลักษณะพยาบาลไอซียู จากผลการวิจัยพบว่าพยาบาลไอซียูจะต้องมีบุคลิกลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากพยาบาลในแผนกอื่นเรียงตามลำดับได้คือ คุณลักษณะด้านการติดต่อระหว่างบุคคล คุณลักษณะด้านความเป็นวิชาชีพ คุณลักษณะด้านการใช้อาหาร คุณลักษณะด้านสติปัญญา

2.1.1.1 กลุ่มตัวแปรคุณลักษณะของพยาบาลไอซียูด้านการติดต่อระหว่างบุคคล แม้พยาบาลไอซียูจะต้องปฏิบัติงานในภาวะวิกฤติที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องมีความเข้มแข็ง เด็ดขาดแต่เนื่องจากต้องติดต่อสัมพันธ์กับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย และสมาชิกในทีมสุขภาพทุกระดับ ดังนั้นการมีบุคลิกลักษณะที่จำเป็นสำหรับการติดต่อระหว่างบุคคลจึงเป็นตัวแปรสมรรถนะสำคัญที่สุด ได้แก่ (132) มีมนุษยสัมพันธ์ (150)มองผู้อื่นในแง่ดี รับฟังความคิดเห็น (144)สุภาพอ่อนโยน ใจเย็น ใช้คำพูดเหมาะสม (122)ใช้กริยาวาจาสุภาพ ให้การพยาบาลผู้ป่วยอย่างให้เกียรติอย่างเหมาะสมในฐานะบุคคลคนหนึ่งมิใช่ฐานะงานหรือภาระกิจ

2.1.1.2 กลุ่มตัวแปรคุณลักษณะด้านความเป็นวิชาชีพ เนื่องจากพยาบาลไอซียูจะต้องรับผิดชอบต่อความปลอดภัยของผู้ป่วยและให้การดูแลผู้ป่วยในด้านจิต อารมณ์ สังคม ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน พยาบาลไอซียูจะต้องมีคุณลักษณะวิชาชีพ ที่สามารถรับผิดชอบงานสำคัญดังกล่าว คือ (134)รักษาวินัย (133)รับผิดชอบ (141)ยุติธรรม (149)ขยันทำงานรวดเร็วกระตือรือร้น (145)มีวุฒิภาวะ (138)มีทัศนคติและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ (102)รักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ที่ดี (131)รู้บทบาทหน้าที่ใช้อำนาจและสิทธิอย่างเหมาะสม (147)อดทน (148)ตรงต่อเวลา (123)ไม่ทำธุระกิจส่วนตัวในเวลางานจนทำให้งานบกพร่อง (142)มีสุขภาพร่างกายจิตใจสมบูรณ์ (143)แต่งหน้าแต่งกายสุภาพ (119)ซื่อสัตย์

2.1.1.3 กลุ่มตัวแปรคุณลักษณะด้านการใช้อาหาร นอกจากการปฏิบัติงานในภาวะวิกฤติ ขณะเดียวกันพยาบาลไอซียูยังต้องสัมผัสกับผู้ป่วยในภาวะวิกฤติและญาติซึ่งอยู่ในภาวะโศกเศร้า วิตกกังวลอย่างยิ่งต่ออาการของผู้ป่วยดังนั้นพยาบาล

ไอซียูจึงต้องมีคุณลักษณะ (127)แสดงความเห็นใจ ให้คำปรึกษาปลอบโยนให้กำลังใจ (140) ชอบช่วยเหลือผู้อื่น (112)ให้การพยาบาลผู้ป่วยโดยใช้การสัมผัสอ่อนโยนเพื่อสื่อความจริงใจ (106)ใช้น้ำเสียงสุภาพ เข้าใจง่าย ไม่ใช้คำพูดกำกวมเข้าใจยากแตกดันผู้ป่วย หลีกเลี่ยงการโต้เถียงหรือตำหนิกับผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วย (124)เอาใจใส่ ความรู้สึกและพร้อมที่จะรับฟัง

2.1.1.4 **กลุ่มตัวแปรคุณลักษณะด้านสติปัญญา** เนื่องจากงานในไอซียูเป็นงานที่ซับซ้อน ต้องใช้ความรู้หลายสาขา ใช้ทักษะพิเศษ ใช้เครื่องมือทางการแพทย์หลายชนิดและต้องมีความพร้อมที่จะปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีตลอดเวลา พยาบาลไอซียูจึงต้องมีทักษะทางด้านสติปัญญาและมีความสามารถในด้านวิชาการรวมทั้งนวัตกรรมและการวิจัย คือ (137)สามารถปรับตัว ยอมรับเปลี่ยนแปลง (135)ฉลาด ไหวพริบดี รู้การละทะเละ เรียนรู้สิ่งใหม่ได้รวดเร็ว ช่างสังเกต รอบคอบ (136)มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา (151)พยายามหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะปรับปรุงพัฒนางาน (152)สนใจศึกษาและติดตามงานวิจัยและสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาการพยาบาลในไอซียู (139)ชอบงานยาก ทำหาย (153)สามารถทำงานวิจัยหรือเข้าใจให้ความร่วมมือ (155)ยอมรับและสามารถเรียนรู้วิธีการและอุปกรณ์ใหม่ต่างๆ (154)สนใจนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาคุณภาพการพยาบาลในไอซียู

2.1.2 **กลุ่มตัวแปรด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ** เนื่องจากการปฏิบัติงานในไอซียูต้องอาศัยการตัดสินใจที่รวดเร็วฉับพลัน บางครั้งต้องตัดสินใจให้การพยาบาลก่อนแพทย์มาถึง หรือต้องให้ข้อมูลเพื่อให้ผู้ป่วยหรือญาติตัดสินใจแทนผู้ป่วยที่ไม่รู้สึกตัว จรรยาบรรณและขอบเขตของกฎหมายจึงเป็นกรอบในการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้ป่วยและเพื่อที่จะไม่ปฏิบัติงานล่วงล้ำบทบาทของแพทย์สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ (125)รักษามลประโยชน์แก่ผู้ป่วย ตนเองและหน่วยงาน (126)ให้การพยาบาลเท่าเทียมกันทุกคน (128)ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมตามสิทธิที่ผู้ป่วยและญาติพึงได้รับ (121)ให้การพยาบาลด้วยความเมตตาโดยคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วยและญาติ ในขอบเขตของหน้าที่กฎหมายและจรรยาบรรณ (116)สามารถให้ทางเลือกที่ผู้ป่วยได้รับผลประโยชน์มากที่สุดโดยคำนึงถึงจริยธรรมจรรยาบรรณสิทธิของผู้ป่วยและขอบเขตของกฎหมาย (120)ไม่เปิดเผยเรื่องของผู้ป่วย

2.1.3 กลุ่มตัวแปรด้านการนิเทศงาน จากผลการวิจัยการนิเทศงานเป็นสมรรถนะที่สำคัญ เนื่องจากพยาบาลไอซียูต้องทำงานเป็นทีมในเวรเช้าและในฐานะหัวหน้าเวรในเวรบ่ายและดึก พยาบาลไอซียูจึงต้องมีสมรรถนะด้านการบริหารและการนิเทศงาน ดังนี้ คือ (130)เป็นผู้นำทางการพยาบาล (129)เสริมสร้างความสามารถ (empowerment) (93)สามารถให้คำแนะนำกับผู้ที่มาศึกษาดูงานได้ (101)ดูแลสถานที่สิ่งแวดล้อมในไอซียูให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย (91)ควบคุมกำกับการทำงานให้การพยาบาล (92)สามารถนิเทศงานให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานพยาบาลใหม่ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง (97)บริหารจัดการวัสดุ อุปกรณ์ ยา เวชภัณฑ์และเครื่องมือต่างๆ (99)มีส่วนร่วมในการตัดสินใจรับหรือย้ายผู้ป่วย (90)สามารถบริหารเวลาได้เหมาะสม (88)สามารถวางแผนให้การพยาบาลผู้ป่วยและมอบหมายงานแก่ผู้ร่วมงาน

2.1.4 กลุ่มตัวแปรด้านการติดต่อสื่อสารและการประสานงาน เนื่องจากพยาบาลไอซียูต้องทำงานประสานกับบุคลากรหลายฝ่ายรวมทั้งผู้ป่วยและญาติ จึงต้องมีสมรรถนะทางการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จสมบูรณ์ สมรรถนะด้านการติดต่อสื่อสารของพยาบาลไอซียู ได้แก่ (103)ติดต่อสื่อสารกับผู้ป่วยและญาติโดยคำนึงถึงสภาพจิตใจ ความรู้สึก พื้นฐานความรู้และสังคมแสดงความนับถือความเป็นบุคคล (109)สามารถรายงาน ได้ตอบ แสดงความคิดเห็นในการประชุม ชี้แจงได้เนื้อความตรงประเด็น (95)ประสานงานกับพยาบาลหัวหน้าหน่วยฯ และทีมงานภายในหน่วยในการแก้ปัญหาประเมินผลปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน (110)สามารถแปลความหมายกริยาท่าทางของผู้ป่วย (94)ประสานงานกับหน่วยงานอื่นมีประสิทธิภาพ (105)สามารถพูดและเข้าใจภาษาความเชื่อวัฒนธรรมของผู้ป่วยได้ (111)สามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นโดยใช้สื่อต่างๆ (108)ใช้เครื่องมือสื่อสาร(เพจเจอร์ โทรศัพท์ติดตามตัว ฯลฯ)ได้มีประสิทธิภาพ (89)เป็นตัวแทนของผู้ป่วยเมื่อจำเป็นต้องติดต่อกับแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่น

2.1.4 กลุ่มตัวแปรด้านการแก้ปัญหาในภาวะวิกฤติ เนื่องจากผู้ป่วยในไอซียูจะต้องได้รับการดูแลที่ใกล้ชิดตลอดเวลาจากพยาบาลไอซียู พยาบาลไอซียูจึงต้องมีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ประเมินอาการ ทำการวินิจฉัยทางการพยาบาลและตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็วทันท่วงทีในการตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อช่วยชีวิตผู้ป่วยแทนแพทย์ ดังนั้นพยาบาลไอซียูจะต้องมีความสามารถ (115)สามารถประเมินประนอมและสามารถจัดข้อขัดแย้งอย่างเหมาะสม (114)สามารถคาดการณ์และเตรียมพร้อมรับเหตุ

การณ์ที่อาจเกิดขึ้นล่วงหน้าได้ (113)สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดปัญหา วิธีการแก้ปัญหา สามารถตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องที่สุดได้ (118)สามารถรายงานแพทย์ได้รวดเร็วถูกต้อง (117)สามารถตัดสินใจให้การรักษาพยาบาลที่จำเป็นก่อนแพทย์มาถึง

แต่เดิมบุคคลทั่วไปมักเข้าใจว่าสมรรถนะด้านความรู้และทักษะด้านการปฏิบัติพยาบาล เป็นสมรรถนะที่สำคัญที่สุดสำหรับพยาบาลประจำการในหอผู้ป่วยต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไอซียู และสมรรถนะด้านภาวะผู้นำเป็นสมรรถนะที่สำคัญที่สุดสำหรับพยาบาลระดับหัวหน้าหอผู้ป่วยและหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล (จันทร์เพ็ญ พาหงษ์ ,2538 ; อังคณา สุเมธสิทธิกุล ,2539) แต่จากผลการวิจัยนี้พบว่าสมรรถนะด้านภาวะผู้นำมีความสำคัญที่สุดต่อการปฏิบัติงานของพยาบาลไอซียูสอดคล้องกับผลการวิจัยทั้งสอง แสดงว่าสมรรถนะด้านภาวะผู้นำมีความสำคัญจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในไอซียูได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 สมรรถนะด้านความรู้ ความสามารถทางการพยาบาล โรคระบบต่าง ๆ

ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถทางการพยาบาลโรคระบบต่างๆ เป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญอันดับ2 มีความแปรปรวนของตัวประกอบ 10.19171 คิดเป็นร้อยละ 6.6 ของความแปรปรวนทั้งหมด เนื่องจากพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติจำเป็นต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาล และประเมินผู้ป่วยที่มีภาวะล้มเหลวหรือกำลังจะล้มเหลวของระบบอวัยวะที่สำคัญระบบใดระบบหนึ่งหรือหลายระบบด้วยกัน ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาการจัดเตรียมโปรแกรมการศึกษาของพยาบาลไอซียู ของ Earp และคณะ(1992) หลักสูตรการเรียนการสอนการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ (Alspach ,1985) และเอกสารประกอบการอบรมการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ (ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ,2538)

เมื่อนำตัวแปรมาจัดกลุ่ม พบว่าประกอบด้วยกลุ่มตัวแปร 8 กลุ่ม สามารถบรรยายได้ด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนัก ตั้งแต่ .35528 - .77802 จำนวน 29 ตัวแปร คือ 1)กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินอาหาร 2)กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบประสาท 3)กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบเลือด 4)กลุ่มตัว

แปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบทางเดินลมหายใจ 5)
 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบต่อมไร้ท่อ 6)
 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบทางเดินปัสสาวะ
 7)กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบไหลเวียนโลหิต
 8)กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบอื่นๆ ที่สำคัญ
 และความรู้ทั่วไปในการพยาบาลผู้ป่วย

2.2.1 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบทางเดินอาหาร ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของประชาชน เช่น การรับประทานอาหาร การทำงาน การออกกำลังกายมีผลทำให้มีผู้ป่วยโรกระบบทางเดินอาหารเพิ่มมากขึ้นและอาการรุนแรงมากขึ้น การพัฒนาวิทยาการทางแพทย์และเทคโนโลยีทำให้มีการรักษาที่ยุ่งยากมากขึ้นต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิดจากแพทย์และพยาบาลผู้เชี่ยวชาญ เช่น ในไอซียู จากผลการวิจัยนี้จึงพบว่าพยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย (34)ภาวะHepatic Dysfunction เช่น Ascitis, Jaundice, Pre - Hepatic Coma (33)ภาวะตับอ่อนอักเสบ (32)ภาวะเลือดออกหรือได้รับการผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร

2.2.2 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบประสาท เนื่องจากระบบประสาทเป็นระบบสำคัญอาจทำให้เกิดอันตรายถึงเสียชีวิตหรือก่อให้เกิดความพิการขึ้นภายหลัง ทั้งที่มีสาเหตุจากโรคปัจจุบัน โรคเรื้อรังและที่สำคัญจากอุบัติเหตุ ซึ่งในปัจจุบันอุบัติเหตุเป็นสาเหตุการตายที่สำคัญใน3อันดับแรก (กองสถิติสาธารณสุข,2537) ดังนั้นพยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย (18)ภาวะติดเชื้อในระบบประสาท (15)บาดเจ็บที่กระดูกสันหลัง (16)ภาวะความดันภายในกระโหลกศีรษะสูงเนื่องจากสาเหตุต่างๆ และผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องกระโหลกศีรษะ (19)อาการกล้ามเนื้ออ่อนแรง (17)ภาวะชัก (14)ยา สารเคมีและพิษของสัตว์หรือแมลง ที่อาจทำให้หมดสติ

2.2.3 กลุ่มตัวแปรที่อธิบาย ความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบเลือด แม้ว่าส่วนมากภาวะผิดปกติของระบบเลือดมักเป็นภาวะผิดปกติโดยกำเนิดและเป็นอาการป่วยเรื้อรัง แต่มีผลทำให้อาการเจ็บป่วยโรกระบบอื่นของผู้ป่วยรุนแรง

แรงจนเกิดภาวะวิกฤติได้ จากผลการวิจัยพบว่าพยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย (35)ภาวะผิดปกติของเม็ดเลือดแดง / ภาวะผิดปกติของเม็ดเลือดขาว ภาวะผิดปกติของน้ำเลือดและมะเร็งของเม็ดเลือด (36)ภาวะการแข็งตัวของเกร็ดเลือดผิดปกติ

2.2.4 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินลมหายใจ เนื่องจากระบบทางเดินลมหายใจนี้มีความสำคัญต่อความปลอดภัยของชีวิตผู้ป่วย และเมื่อเกิดภาวะวิกฤติจะมีการตอบสนองเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ดังนั้นในการช่วยฟื้นคืนชีพจึงให้ความสำคัญระบบนี้เป็นสิ่งแรก จากผลการวิจัยพบว่าพยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย (23)ภาวะปอดบวมเฉียบ (22)ภาวะPulmonary Aspirationและภาวะจมน้ำ (21)ภาวะติดเชื้อระบบทางเดินลมหายใจ

2.2.5 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบต่อมไร้ท่อ แม้ว่าโรคระบบต่อมไร้ท่อ มักเป็นโรคเรื้อรังซึ่งผู้ป่วยได้รับการรักษาหรือยามาตลอดและในบางครั้งอาจเป็นสาเหตุให้เกิดภาวะวิกฤติ หรือทำให้ผู้ป่วยมีอาการรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นแพทย์และพยาบาลจะต้องระมัดระวังให้การรักษาพยาบาลควบคู่ไปด้วย จากผลการวิจัยพบว่าพยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย (42)ภาวะHyperหรือHypoparathyroidism (41)ภาวะHyperthyroid Crisis หรือภาวะMyxedema Coma (39)ภาวะDiabetes Insipidus (DI), SIADHและภาวะAcute Adrenal Insufficiency (40) ภาวะน้ำตาลในเลือดสูงหรือต่ำวิกฤติ

2.2.6 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินปัสสาวะ จากผลการวิจัยพบว่าพยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย (38)ภาวะติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ (37)ภาวะไตวาย ซึ่งทั้ง2 เป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อย มักเกิดภายหลังหรือเป็นผลเนื่องมาจากภาวะวิกฤติหรือการักษาพยาบาลที่ได้รับ เช่น ภาวะช็อค การใส่สายสวนปัสสาวะ ฯลฯ

2.2.7 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบการไหลเวียนของโลหิตและหัวใจ เนื่องจากผู้ป่วยที่มีภาวะผิดปกติของหัวใจมักจะอ่อนแอและต้องการรักษาพยาบาลที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ผู้ป่วยที่มี

ภาวะผิดปกติของหัวใจและระบบไหลเวียนโลหิต เมื่อมีอาการป่วยมักต้องสังเกตอาการในไอซียู แม้ว่ายังไม่เกิดภาวะวิกฤตก็ตาม จากผลการวิจัยพบว่าพยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย (30)ภาวะติดเชื้อที่หัวใจและระบบการไหลเวียนโลหิต (28)มีความผิดปกติของหัวใจ เช่น โรคหัวใจผิดปกติแต่กำเนิด

2.2.8 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายความรู้ความสามารถด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบอื่นๆ และความรู้ทั่วไป เนื่องจากผู้ป่วยภาวะวิกฤตอาจมีปัญหามาจากโรกระบบอื่นร่วมด้วย เช่น ผู้ป่วยกำลังตั้งครรภ์ ผู้ป่วยอุบัติเหตุฯ ดังนั้นพยาบาลไอซียูควรมีความรู้ให้ครอบคลุมแม้จะไม่ลึกซึ้งมากเนื่องจากไม่ได้พบบ่อย จากผลการวิจัยพบว่าพยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย (46)โรกระบบออร์โธปิดิกส์ในภาวะวิกฤต (45)โรกระบบสูติ นรีเวชในภาวะวิกฤต (44)โรคหู คอ จมูกในภาวะวิกฤต (43)โรคตาในภาวะวิกฤต (10)มีความรู้เรื่องยาสลบและการฟื้นฟูจากยาสลบ (12)การผ่าตัดเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ (9)ความรู้เรื่องสรีรวิทยา พยาธิวิทยาระบบต่างๆในร่างกาย

ข้อนำสังเกตจากผลการวิจัยพบว่าพยาบาลไอซียูให้ความสำคัญเรื่องความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยโรกระบบทางเดินอาหาร (ภาวะHepatic Dysfunction และภาวะตับอ่อนอักเสบ) และระบบประสาท(ภาวะติดเชื้อในระบบประสาท)มากที่สุด เนื่องจากเป็นภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญและพบบ่อยทั้งในผู้ป่วยอุบัติเหตุ โรคปัจจุบันและผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

2.3 สมรรถนะด้านเทคนิคทางการปฏิบัติพยาบาล

ตัวประกอบสมรรถนะด้านเทคนิคทางการปฏิบัติพยาบาลเป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับสาม มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 3.91475 คิดเป็นร้อยละ 2.5 ของความแปรปรวนทั้งหมด ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาสมรรถนะพยาบาลไอซียู ที่โรงพยาบาลMoses H. Cone Memorial (Grey et al., 1995) การศึกษาบทบาทพยาบาลไอซียู โดย ลาส และคณะ (Last et al., 1992) เนื่องจากในไอซียูมีการรักษาพยาบาลที่ยุ่ยากสลับซับซ้อนอุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์หลายชนิด ผู้ร่วมงานหลายระดับประกอบด้วยพยาบาลใหม่ นักศึกษาพยาบาล พยาบาลเทคนิค ผู้ช่วยพยาบาลและพนักงานผู้ช่วย จากการศึกษาของภรณ์ พวงแก้ว (2534) และประพิม วัฒนกิจ (2537) พบว่าพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤตใช้เวลาในการปฏิบัติงานด้านการบริการพยาบาลมากที่สุด ดังนั้น

พยาบาลไอซียูจำเป็นต้องมีความสามารถด้านเทคนิคการปฏิบัติพยาบาลได้และสามารถนิเทศเทคนิคการปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้ร่วมงานอื่นได้

เมื่อนำตัวแปรมาจัดกลุ่มพบว่าประกอบด้วยกลุ่มตัวแปร 3 กลุ่ม สามารถบรรยายได้ด้วยตัวแปร ที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .36357 - .68061 จำนวน 20 ตัวแปร คือ

- 1)กลุ่มตัวแปรด้านเทคนิคการปฏิบัติพยาบาลประจำวันและการวินิจฉัยทางการพยาบาล
- 2)กลุ่มตัวแปรด้านทักษะการเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ ทำงานร่วมกับแพทย์ในการทำหัตถการต่างๆและให้การพยาบาลผู้ป่วย
- 3)กลุ่มตัวแปรด้านเทคนิคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ

2.3.1 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายเทคนิคการปฏิบัติ

พยาบาลประจำวันและการวินิจฉัยทางการพยาบาล เนื่องจากงานในไอซียู นอกจากการช่วยฟื้นคืนชีพ พยาบาลไอซียูต้องปฏิบัติงานพยาบาลต่างๆได้แก่ รวบรวมข้อมูล วางแผน และปฏิบัติการพยาบาลต่างๆตลอดจนประเมินผลการพยาบาลผู้ป่วยในทุกระยะ ดังนั้นพยาบาลไอซียูจะต้อง (61)สามารถเก็บSpecimensเพื่อส่งตรวจ (62)สามารถเตรียมผู้ป่วยเพื่อตรวจพิเศษต่างๆ (65)สามารถให้การพยาบาลเพื่อให้ผู้ป่วยลดอาการปวดโดยวิธีที่ใช้และไม่ใช้ยา (66)สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีบาดแผลชนิดต่างๆ (59)สามารถเปิดเส้นเลือดดำและเริ่มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ (60)สามารถบริหารเลือดและส่วนประกอบของเลือดได้ (57)สามารถดูแลทำความสะอาดและตกแต่งร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรมอย่างเหมาะสม (57)สามารถมีทักษะในการเขียนบันทึกรายงานทางการพยาบาล (56)สามารถประเมินความผิดปกติจากLabที่สำคัญและจำเป็นได้ (55)สามารถประเมินสภาวะสมดุลและความต้องการสารน้ำโภชนาการและเกลือแร่

2.3.2 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายทักษะในการเตรียมอุปกรณ์ และ

เวชภัณฑ์ ให้การพยาบาลผู้ป่วยและทำงานร่วมกับแพทย์ในการทำหัตถการต่างๆ เนื่องจากผู้ป่วยในภาวะวิกฤติต้องได้รับการรักษาทันทีไม่อาจเคลื่อนย้ายหรือรอคอยได้ ดังนั้นหัตถการบางอย่างที่ปกติมักกระทำในห้องผ่าตัดจำเป็นต้องทำในไอซียู ดังนั้นพยาบาลไอซียูจะต้องสามารถเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ ให้การพยาบาลผู้ป่วย และทำงานร่วมกับแพทย์ (71)ในการเจาะไซสันหลัง (74)ผ่าตัดเปิดเส้นเลือดดำ ใส่สายCentral Venous Line (72)ใน

การเจาะคอ(Tracheostomy) (73)ในการเจาะปอด(Thoracentesis) หรือใส่Chest tube ทั้งระบบ 2 ขวดและ 3 ขวด (76)ในการทำ Cardioversion

2.3.3 กลุ่มตัวแปรที่อธิบายเทคนิคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เนื่องจากความเจริญทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ทำให้มีการพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อเพิ่มความสามารถในการรักษาพยาบาล ให้ครอบคลุมทุกโรคที่พบและอำนวยความสะดวกในการดูแลรักษาผู้ป่วย โดยเฉพาะไอซียูซึ่งมีเครื่องมือทางการแพทย์มากมายหลายชนิด ดังนั้นพยาบาลไอซียูจะต้อง (69)สามารถประยุกต์ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือที่มีอยู่แล้วมาใช้ประโยชน์ด้านอื่น (68)สามารถใช้และนิเทศการใช้ บำรุงรักษาเครื่องมือทางการแพทย์ต่างๆ (64)สามารถใช้เครื่องมือให้O₂ทุกชนิดและ Respirator ชนิดต่างๆ ได้มีประสิทธิภาพ (58)สามารถปรับปรุงเทคนิคทางการพยาบาลต่างๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ (70)สามารถป้องกันอันตรายจากการปฏิบัติงานแก่ตนเองและผู้ร่วมงาน

โดยสรุปจากผลการวิจัย สมรรถนะด้านเทคนิคที่พยาบาลไอซียูให้ความสำคัญมากที่สุดได้แก่ สามารถเก็บSpecimensเพื่อส่งตรวจ สามารถเตรียมผู้ป่วยเพื่อตรวจพิเศษต่างๆ และประเมินความผิดปกติจาก Lab ที่สำคัญได้ เนื่องจากการประเมินผู้ป่วยในภาวะวิกฤติ มีความสำคัญต่อการวางแผนการให้การรักษาพยาบาลถูกต้องรวดเร็ว เป็นบทบาทของพยาบาลไอซียู ที่ขยายเพิ่มขึ้นและแตกต่างกับพยาบาลแผนกอื่น (Last et all, 1992)

2.4 สมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ

ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ มีความแปรปรวนของตัวประกอบ 3.81383 คิดเป็นร้อยละ 2.5 ของความแปรปรวนทั้งหมด จากการวิจัยพยาบาลไอซียูส่วนมากมีความเห็นว่าสมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานและตามลักษณะงานพยาบาลไอซียูควรมีสสมรรถนะด้านการฟื้นคืนชีพและการให้การพยาบาลระยะต่อมาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าพยาบาลแผนกอื่น สามารถนิเทศการพยาบาลผู้ป่วยในภาวะวิกฤติแก่พยาบาลใหม่ นักศึกษาพยาบาลทั้งภายในและภายนอกแผนกและผู้ร่วมงานในที่มรสุมภาพสอดคล้องกับการศึกษาของ เกรซและลาส (Grey et al., 1995 ; Last et al., 1992)

สมรรถนะด้านความรู้ความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ
นี้สามารถบรรยายได้ด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .39198 - .68377 จำนวน 9 ตัวแปร ดังนี้คือ พยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย (26)ภาวะช็อค (27)
ภาวะหัวใจวายและผู้ป่วยภาวะน้ำท่วมปอด (Pulmonary Edema) (20)ภาวะการหายใจล้ม
เหลวเนื่องจากสาเหตุต่างๆ (25)ภาวะความดันโลหิตสูงวิกฤติ (24)สามารถใช้เครื่องช่วย
หายใจชนิดต่างๆได้มีประสิทธิภาพ (13)มีความรู้เรื่องการช่วยฟื้นคืนชีพสามารถเริ่มทำการช่วย
ฟื้นคืนชีพ (11)มีความรู้เรื่องยา สารน้ำที่สำคัญและใช้บ่อยและบริหารยาสำคัญแก่ผู้ป่วยใน
ภาวะวิกฤติ (49)สามารถประเมินสภาวะทางประสาท (Neuro Sign)โดยใช้ Glasgow Coma
Score ได้ (47)สามารถประเมินความผิดปกติที่สำคัญจากการติดตามสังเกต การหายใจ ชีพ
จร ความดันโลหิต อุณหภูมิ

สรุปพยาบาลไอซียูจะต้องมีความรู้และความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยเพื่อ
การฟื้นคืนชีพ สามารถประเมินอาการผู้ป่วยในระยะก่อนเกิดภาวะวิกฤติต่างๆที่อันตรายและ
ให้การพยาบาลในระยะภายหลังการทำฟื้นคืนชีพ

2.5 สมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญพิเศษทางการพยาบาล

ตัวประกอบสมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญพิเศษทางการพยาบาล มีความ
แปรปรวนของตัวประกอบ 2.84763 คิดเป็นร้อยละ 1.8 ของความแปรปรวนทั้งหมด เนื่อง
จากในปัจจุบันการเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์การแพทย์และเทคโนโลยีต่างๆ ทำให้
สามารถรักษาผู้ป่วยโรกระบบต่างๆที่อันตรายและต้องให้การรักษาพยาบาลที่ยุ่งยากซับซ้อน
ข้อนี้ทั้งนี้ก็เป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญพิเศษเฉพาะ
ทาง จะเห็นได้จากการจัดตั้งหน่วยงานดูแลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ ซึ่งแยกออกตามชนิดของการ
รักษา เช่น ไอซียูศัลยกรรม ไอซียูอายุรกรรม ไอซียูโรคหัวใจ และไอซียูอุบัติเหตุ ฯลฯ เพื่อ
ความสะดวกต่อแพทย์และพยาบาลที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เฉพาะทางเพื่อ
คุณภาพและมาตรฐานในการให้บริการผู้ป่วยมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับการศึกษาบท
บาทพยาบาลไอซียูที่เป็นบทบาทที่ขยายขอบเขตการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นโดย ลาส และคณะ
(Last et al., 1992)

จากการวิจัยนี้พยาบาลไอซียูส่วนมากมีความเห็นว่าสมรรถนะนี้มีความสำคัญแม้ว่าจะไม่ได้ใช้บ่อย สามารถบรรยายได้ด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .37528-.80628 จำนวน 9 ตัวแปร ดังนี้คือ พยาบาลไอซียูสามารถเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ ให้การพยาบาลผู้ป่วยและทำงานร่วมกับแพทย์ (79)ใส่สายIntra Aortic Balloon Pump (80)ใส่สายเครื่องกระตุ้นหัวใจ(Internal Pacemaker)หรือสามารถวางPlateของเครื่องกระตุ้นหัวใจ (External Pacemaker) (78)ในการฟื้นคืนชีวิตโดยOpen Chest MassageและInternal Defibrillation (77)ใส่สาย Swan-Ganz Catheter วัด Cardiac Output, CVP, PA Pressure (82)ใส่สายล้างไตทางเส้นเลือด(Hemodialysis) และให้การพยาบาลผู้ป่วยขณะทำล้างไต (75)ใส่สายวัดความดันเส้นเลือดแดง(Arterial Pressure) (29)มีความรู้และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดหัวใจทั้งแบบปิดและแบบเปิด (31)สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่ได้รับการตรวจหรือรักษาโดยวิธีพิเศษต่างๆ (81)ใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง (APD, CAPD) และให้การพยาบาลผู้ป่วยขณะล้างไต

โดยสรุปสมรรถนะด้านความเชี่ยวชาญพิเศษที่พยาบาลไอซียูให้ความสำคัญนี้เป็นสมรรถนะเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจและโรคไตวาย(ล้างไต) เนื่องในปัจจุบันพบผู้ป่วยโรคทั้ง2 มากขึ้นและโรคหัวใจเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับแรก (กองสถิติสาธารณสุข, 2537)

2.6 สมรรถนะด้านความรู้ทางการพยาบาลพื้นฐาน

ตัวประกอบสมรรถนะด้านความรู้ทางการพยาบาลพื้นฐานมีความแปรปรวนของตัวประกอบ 2.15135 คิดเป็นร้อยละ1.8 ของความแปรปรวนทั้งหมด จากผลการวิจัยแสดงว่าพยาบาลไอซียูทั่วไปเห็นว่าความรู้ทางการพยาบาลพื้นฐานมีความสำคัญในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างเอกลักษณ์ของวิชาชีพ ต้องมีพื้นฐานความรู้ที่เป็นแก่นแท้ของวิชาชีพ เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของความเป็นวิชาชีพและเป็นบทบาทอิสระในการทำงานซึ่งพยาบาลสามารถคิดริเริ่มและปฏิบัติได้เองโดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยใคร เป็นการสร้างความรู้สึกภาคภูมิใจในบทบาทของตนเองในฐานะผู้ร่วมงานมิใช่ผู้ใต้บังคับบัญชา (ฟาริดา อิบราฮิม, 2536)

ซึ่งสมรรถนะด้านความรู้ทางการแพทย์พื้นฐาน สามารถบรรยายได้ด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .36744 - .65422 จำนวน 8 ตัวแปร ดังนี้คือ (3)มีความรู้เรื่อง ศาสตร์แห่งการเอื้ออาทรหรือการดูแล(Caring) (2)มีความรู้เรื่องการพยาบาลแบบองค์รวม (holistic care) (4)มีความรู้เรื่องจิตวิทยาของผู้ป่วยและญาติในภาวะวิกฤติสามารถให้การพยาบาลเพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ป่วยและญาติ (1)มีความรู้เรื่องทฤษฎีพยาบาล (5)มีความรู้เรื่องกระบวนการพยาบาล (6)มีความรู้เรื่องสารสนเทศ(ข้อมูลข่าวสาร)ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน (7)มีความรู้เรื่องกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง (8)มีความรู้เรื่องการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคและสามารถให้การพยาบาลด้วยความระมัดระวังตามหลักการการป้องกันการติดเชื้อจากการให้บริการทางแพทย์และสาธารณสุข

2.7 สมรรถนะด้านการประชาสัมพันธ์

ตัวประกอบสมรรถนะด้านการประชาสัมพันธ์ มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 1.93207 คิดเป็นร้อยละ1.2 ของความแปรปรวนทั้งหมด เนื่องจากผู้ป่วยและญาติในไอซียูมักมีความวิตกกังวล ตกใจ หวาดกลัว สับสน จากความไม่แน่นอนของอาการป่วย ขาดความรู้ ต้องการข้อมูลข่าวสาร พยาบาลไอซียูจึงเป็นผู้ช่วยลดความวิตกกังวล ตอบสนองความต้องการด้านข้อมูล (อารีย์ บุญวรรัตนกุล, 2538) อำนวยความสะดวกและสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ญาติหรือประชาชนที่มาเยี่ยมผู้ป่วยในไอซียู

จากการวิจัยนี้จะพบว่าพยาบาลไอซียูมีความเห็นว่สมรรถนะด้านการประชาสัมพันธ์ มีความสำคัญในการปฏิบัติงานสามารถบรรยายได้ด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .45321 - .58342 จำนวน 4 ตัวแปร ดังนี้คือ (100)สามารถจัดหาสถานที่เป็นส่วนตัวสำหรับญาติหรือเพื่อนของผู้ป่วยเมื่อประสบความสูญเสียเศร้าโศก (96)สามารถคิดคำรักษาพยาบาลได้ (107)สามารถอ่านเขียน เข้าใจ ภาษาอังกฤษ สามารถติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ และเข้าใจในขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม (98)สามารถเจรจาต่อรองกับญาติหรือชุมชนเพื่อขอบริจาคทรัพยากร หรือ อุปกรณ์ ที่ต้องการ

มีข้อน่าสังเกตว่าสมรรถนะด้านการประชาสัมพันธ์ นอกจากพยาบาลไอซียูสามารถติดต่อสร้างสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีกับญาติและประชาชน ยังต้องสามารถคิดค่า

รักษาพยาบาลได้เพราะเป็นข้อมูลที่ญาติส่วนมากต้องการ เนื่องจากค่ารักษาและยาเพิ่มสูงขึ้น เป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญในปัจจุบัน

2.8 สมรรถนะด้านการบริหารงาน

ตัวประกอบสมรรถนะด้านการบริหารงาน มีค่าความแปรปรวนของตัวประกอบ 1.53687 คิดเป็นร้อยละ 1 ของความแปรปรวนทั้งหมด สอดคล้องกับการศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพด้านบริหาร ของคณะอนุกรรมการการศึกษาและวิจัยฯ (2529) และการศึกษาคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพในด้านคุณลักษณะนักบริหารจัดการ (กรุณาแดงสุววรรณ, 2538) จากผลการวิจัยนี้พยาบาลไอซียูจะต้องมีสมรรถนะด้านการบริหารสามารถบรรยายได้ด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ .47596 - .61683 จำนวน 5 ตัวแปร ดังนี้ คือ (84) วัตุประสงค์ นโยบาย ปรัชญา ลักษณะงานของไอซียู (85) แจงนโยบายและกฎระเบียบให้ผู้ร่วมงานเข้าใจ (83) มีความรู้เรื่องกฎระเบียบของหน่วยงานและโรงพยาบาล (87) จัดประชุมหรือปรึกษากับผู้ร่วมงาน (86) จัดทำคู่มือ Protocal หรือมาตรฐานการพยาบาล

จากการวิจัยนี้ พยาบาลไอซียูในฐานะหัวหน้าเวรจะต้องมีสมรรถนะด้านการบริหาร วางแผนในการควบคุมและอำนวยการพยาบาลในเวรที่รับชอบให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ นโยบาย ลักษณะงานของไอซียูและโรงพยาบาลต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ร่วมงานในการทำงานเป็นทีม จึงต้องจัดประชุมหรือปรึกษากับผู้ร่วมงาน แจงนโยบายและกฎระเบียบให้ผู้ร่วมงานเข้าใจ

2.9 สมรรถนะด้านการเฝ้าระวังอาการผิดปกติ

ตัวประกอบสมรรถนะด้านการเฝ้าระวังอาการผิดปกติ มีความแปรปรวนของตัวประกอบ 1.51701 คิดเป็นร้อยละ 1 ของความแปรปรวนทั้งหมด จากผลการวิจัยนี้เนื่องจากผู้ป่วยภาวะวิกฤติเป็นผู้ป่วยที่เสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงของอาการรวดเร็วไม่คงที่และไม่สามารถคาดได้ว่าจะเกิดอาการรุนแรงเมื่อใด (ทวีพงษ์ เตระยานนท์, 2531 ; วรรณวิไล จันทราภา, 2535) เพราะฉะนั้นความสามารถในการระบุหรือบอกสถานการณ์ที่คุกคามต่อชีวิต และสามารถตอบสนองโดยการพยาบาลอย่างรวดเร็วจึงเป็นสมรรถนะที่สำคัญมาก(พวงเพ็ญ ชูณหปราณ, 2538) จากผลการวิจัยสามารถบรรยายได้ด้วยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่

.38379 - .50505 จำนวน 4 ตัวแปร คือ (52) ประเมินค่าความผิดปกติจากค่าความดันก๊าซในเลือดแดง(ABG) และสามารถเจาะเลือดแดงได้ถูกต้อง (51)ประเมินค่าความผิดปกติจากค่าความอิ่มตัวของ O_2 ในเลือดแดง โดยใช้เครื่องวัด O_2 SAT ได้ (50)ประเมินค่าความผิดปกติจากใช้Stethoscopeฟังเสียงลมหายใจเข้าออกที่ปอดได้ (54)ประเมินค่าความผิดปกติจากกราฟ EKG และสามารถบันทึกการทำงานของหัวใจด้วยเครื่องบันทึก EKG

ดังนั้นสมรรถนะของพยาบาลไอซียูนี้ นอกจากจะสามารถประเมินความผิดปกติของผู้ป่วยแล้ว ยังต้องสามารถค้นหาข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินด้วยตนเอง อย่างเหมาะสมด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ในการจัดปฐมนิเทศพยาบาลใหม่ที่เข้าทำงานในไอซียู หรือการจัดหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาพยาบาลไอซียู ควรจะใช้สมรรถนะทางด้าน การพยาบาลผู้ป่วยในภาวะวิกฤติ โดยเฉพาะเรื่องความรู้ความสามารถในเรื่องการฟื้นคืนชีพ (Basic and Advanced Cardiac Life Support) การพยาบาลผู้ป่วยใช้เครื่องช่วยหายใจ ชนิดต่างๆ และการประเมินความผิดปกติที่สำคัญจากHemodynamic Monitorมาเป็นหลักในการจัดเนื้อหาการอบรม เนื่องจากเป็นตัวประกอบสมรรถนะ ที่พยาบาลไอซียูเห็นว่ามีค่าสำคัญที่สุด นอกจากนี้ที่กล่าวมานี้ ผู้บริหารควรจัดอบรมในด้านภาวะผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะพยาบาลไอซียู จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ การแก้ปัญหาการตัดสินใจ การติดต่อสื่อสารการประสานงาน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลไอซียูมากที่สุด ตามความเหมาะสมแก่สถานการณ์ความจำเป็นในการใช้งาน และระยะเวลาในการฝึกอบรม

2. การคัดเลือกบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในไอซียู ควรพิจารณาด้านบุคลิกภาพด้วยเป็นสำคัญ เนื่องจากการวิจัยจะพบว่า สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะพยาบาลไอซียู จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ การแก้ปัญหาการตัดสินใจ การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การนิเทศมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพยาบาลไอซียูมากที่สุด

3. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นเกณฑ์ ในการสร้างแบบประเมินผลในการปฏิบัติงานของพยาบาลไอซียู เพื่อวางแผนในการจัดการพัฒนาบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติเพิ่มเติมว่ายังมีตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบใดบ้างที่ยังไม่ได้ค้นพบ(ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายได้เพียงร้อยละ 58) เพื่อให้สามารถอธิบายสมรรถนะได้ครอบคลุมมากขึ้น
2. ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติที่ได้รับการประเมินว่ามีสมรรถนะในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อหาปัจจัยการจำแนกพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติที่มีประสิทธิภาพสูงและต่ำ
3. ควรพัฒนาแบบวัดสมรรถนะพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ นำไปศึกษาในพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติเฉพาะทาง เช่น ไอซียูเด็กหรือทารกแรกเกิด พยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ โรงพยาบาลเอกชน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกับสมรรถนะพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ โรงพยาบาลของรัฐ
4. ควรมีการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของพยาบาลหน่วยอภิบาลผู้ป่วยภาวะวิกฤติ โรงพยาบาลของรัฐ โดยศึกษาจากผู้รับบริการ เช่น ผู้ป่วย ครอบครัวผู้ป่วย ผู้ที่มาเยี่ยมฯ แพทย์ และเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น